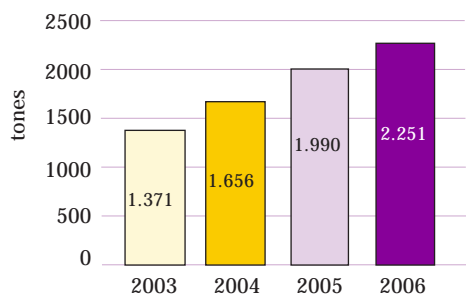

Què fem amb els excedents de medicació?

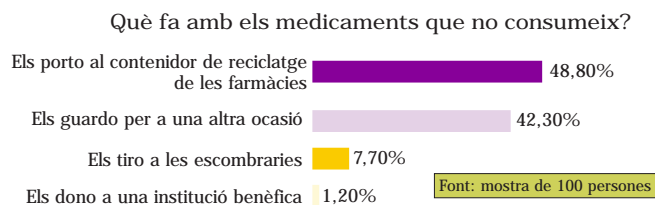
El passat mes de maig es van publicar les dades de l'activitat 2006 del SIGRE¹ (Sistema Integrado de Gestión y Recogida de Envases) on es pot veure que cada any es llisten més medicaments per aquest sistema de recollida (figura 1). L'any 2006 s'han recollit a Espanya 2.251 tones de residus de medicaments que representen un augment de l'11,7% respecte les xifres de l'any anterior². Fent una extrapolació a volum d'envasos suposaria que a la província de Barcelona durant el 2006, s'han recollit 10.463.242 envasos, que representarien un 10% del total d'envasos dispensats pel CatSalut si tots haguessin estat finançats pel sistema públic.

Figura 1. Evolució de les tones de medicaments recollides pel SIGRE

Des del SIGRE es valora positivament aquest augment del nombre d'envasos recollits interpretant que el ciutadà utilitza cada cop més aquest servei en comptes de llençar-los a les escombraries. Un estudi de l'any 2006 realitzat pel SIGRE mitjançant enquestes als consumidors confirma que un 37% dels consumidors llisten els medicaments que els sobren al punt SIGRE un cop finalitzen un tractament, respecte al 21% de l'any 2005. Segons el mateix estudi, un 69% de consumidors també utilitza els contenidors SIGRE quan revisen la farmaciola.³ Són xifres bastant similars a les recollides per un altre estudi realitzat per l'associació ASUSALUD⁴ l'any 2005 on es descriu que un 48,8% dels entrevistats diposita els medicaments que no consumeix als contenidors de les farmàcies. Una altra dada important que també s'evidencia d'aquest estudi és que el 42,3% guarda els medicaments que no consumeix a la farmaciola per una a possible utilització al futur (figura 2).

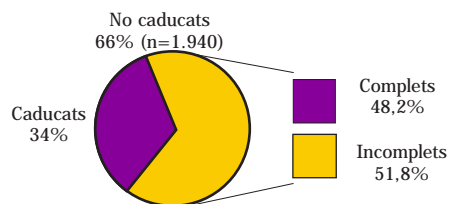
Figura 2: Què fa la població amb els medicaments que no consumeix. Estudi ASUSALUD

Les xifres del SIGRE són positives a nivell mediambiental però evidencien un problema sobre com utilitzem els medicaments i els excedents que es produeixen

L'any 2004 l'EAP Pineda de Mar, juntament amb la SAP Mataró Maresme, va realitzar un estudi on ens descriu el volum de fàrmacs que van recollir dels contenidors que hi ha als 14 centres de primària del seu territori. Del total de medicaments que van recollir, un 66% no estaven caducats, dels quals un 48,2% estaven complets, és a dir, sense utilitzar (figura 3). També van poder evidenciar que un alt percentatge dels medicaments recollits havien estat finançats pel sistema públic.⁵

Figura 3: Descripció dels medicaments recollits en l'estudi de la SAP Mataró Maresme

Durant un mes, 14 equips de la SAP Mataró Maresme van recollir 2.954 envasos dels quals un 66% no estaven caducats

S'han descrit moltes possibles causes que explicarien l'alt volum de medicaments no utilitzats com són la inadequada concordança entre la mida dels envasos i la pauta posològica i durada dels tractaments, la renovació informatitzada de les receptes per tractaments crònics no ajustats a les necessitats, la duplictat de la medicació prescrita per diferents metges i la finalització prematura del tractament per manca d'eficàcia, problemes de seguretat, o per canvis derivats de l'atenció especialitzada.

Convé contradir la ciutadania respecte la creença que els fàrmacs retornats seran reutilitzats després en tasques humanitàries

D'altra banda, part de la població encara creu que els medicaments que diposita als contenidors de les farmàcies seran utilitzats en tasques humanitàries. Un 11,5% de la població respon a l'estudi ASUSALUD que utilitza els contenidors de les farmàcies només quan els medicaments no estan caducats⁴ i un 1,2% declara que els dona a institucions benèfiques (figura 2). El coneixement que el seu destí final és la destrucció podria augmentar la implicació de la ciutadania respecte el malbaratament de recursos que s'està produint.

Anna Coma
 Farmacèutica. Regió Sanitària Barcelona

Bibliografia

- SIGRE. http://www.sigre.es/SIGRE_que_es.asp (maig 2007).
- "Sigre recogiò en 2006 un 11% más de fàrmacos que el año anterior". <http://www.correofarmacéutico.com/edicion/correofarmacéutico/profesion/es/desarrollo/988846.html>. Correo Farmacéutico (maig 2007).
- SIGRE. Estudio entre consumidoras y farmacéuticos 2006. Síntesis de los resultados. Madrid, juny 2006.
- ASUSALUD. Estudio sobre la percepción y consumo de los medicamentos entre la población adulta. Desembre 2005.
- Almerich Latorre E, Pol Pons M, Pérez Vera M, Forcada Vega C, Méndez Jiménez A. On acaben els medicaments?; 29, 30 de juny i 1 de juliol 2006. http://www.farmaindustria.es/Index_secundaria_publicaciones.htm Granollers: XX Congrés de la CAMFIC, 2006.